ایران

• سه‌شنبه ۳ شهریور ۱۴۰۵
• ۱۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۸
• ۲۵ آگوست ۲۰۲۶
• سال سی‌ودوم
• شماره ۹۱۰۶
• ۱۶ صفحه
• قیمت در سراسر کشور: ۱۵۰۰۰ تومان

Iran Newspaper
ISSN1027-1449
Keytitle: IRAN (Tehran)
irannewspaper.ir

پایداری

وفاق؛ از ایده حکمرانی تا سرمایه مقاومت

صفحات ویژه هفته دولت را در «ایران» بخوانید

گفت‌وگو با
اسکندر مؤمنی، وزیر کشور
زهرا بهروز آذر، معاون امور زنان و خانواده رئیس جمهور
سید محمد بطحایی، معاون وزیر و رئیس سازمان امور اجتماعی

۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲

قالیباف در دیدار عاصم منیر، فرمانده ارتش پاکستان:

پیگیر اجرای شروط یادداشت تفاهم هستیم

دبیر شورای عالی امنیت ملی: آمریکا اقدامات عملی برای اجرای تفاهمنامه انجام دهد

عکس: خانه ملت

۴

معاونین رئیس جمهور و وزرا روز اول هفته دولت پروژه‌های مختلفی را در استان‌ها افتتاح کردند

دولت پای کار مردم

مسعود پزشکیان در اولین روز هفته دولت در مراسم دیدار و تجلیل از خانواده‌های شهدای دولت در مجموعه فرهنگی تاریخی سعدآباد حضور یافت. رئیس جمهوری در این مراسم با گرامیداشت یاد شهیدان رجایی و باهنر و دیگر شهدای انقلاب و دولت، بر ضرورت خدمت‌رسانی فراتر از گرایش‌های جناحی و سیاسی تأکید کرد و گفت برنامه‌ریزی و اقدام برای رفع نیازهای مردم باید مبتنی بر شواهد علمی باشد.

۳

تأکید رئیس قوه قضائیه بر استمرار پیگیری‌ها در قضیه تراستی‌ها

۷/۵ میلیارد یورو رفع تعهدات ارزی شده است

۲

روایت عارف از وعده رئیس مجلس:

«طرح مقابله با نفوذ» از دستور کار خارج می‌شود

۲

سپاه در بیانیه‌ای به مناسبت هفته دولت اعلام کرد

آمادگی برای همکاری با دولت علیه جنگ اقتصادی

۲

رئیس کل بانک مرکزی می‌گوید به سروصداها توجهی ندارد

تخصیص ۷۰۰ همت بدون چاپ پول برای تأمین مالی تولید

۷

حبل‌الله

افق باز فرهنگ نقد و نظر

سید عطاءالله مهاجرانی

یکی از مضمون‌هایی که سال‌هاست علیه انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی ایران از آغاز انقلاب تا به امروز مطرح شده و می‌شود، موضوع سانسور است. در پیشنهاد جایگزین «بررسی» به جای سانسور، بخشی از مشکل سانسور شده است! سانسور در ساحت‌های مختلف کلمه و تصویر و یا نقاشی و سینما. البته ما هم به دلیل عدم شناخت و کج‌سلیقگی به اندازه کافی، بلکه بیش از اندازه بهانه به دست داده‌ایم. آنها هم همان بهانه‌ها را هزاران برابر بزرگ کرده و در جهان جار زده‌اند که نظام جمهوری اسلامی از اندیشه و هنر می‌هراسد.

در دولت مرحوم آیت‌الله هاشمی رفسنجانی و وزارت فرهنگ و ارشاد جناب مهندس میرسلیم؛ در سال ۱۳۷۵ آقای هاشمی رفسنجانی تا روی صندلی رئیس جمهوری برای اداره جلسه دولت نشستند؛ هنوز جلسه رسمی نشده بود به آقای مهندس میرسلیم گفتند: «چرا این فیلم آدم برفی را ممنوع کرده‌اید؟ چرا اجازه نمی‌دهید؟» پیدا بود پیش از آمدن به جلسه، آقای هاشمی آدم برفی را دیده بود. هنوز از توی فضای فیلم بیرون نیامده بود. آقای میرسلیم گفت: «بررسی می‌کنیم.» اگر هم بررسی کرده بودند به هر حال تا پایان وزارت ایشان فیلم آدم برفی در توقیف مانده بود. روز چهارشنبه ۲۸ مردادماه ۱۳۷۶ رأی اعتماد گرفتم. اطلاع دادم که کارم را در وزارت فرهنگ و ارشاد در روز بعد یعنی صبح پنجشنبه ۲۹ مردادماه از ساعت ۷ شروع می‌کنم. همان اول صبح جلسه معارفه و تودیع بود. جلسه که تمام شد، به آقای عبداللهیان که قائم‌مقام وزیر و مثل مهندس میرسلیم عضو جمعیت مؤتلفه بود، گفتم تا فردا مجوز اکران فیلم آدم برفی را برای من بیاورید! آورد! با خبر بودم که چندین نفر از نویسندگان و شاعران مشهور کشور آثارشان ممنوع شده است. طبیعی بود که نیازی به فرصت بررسی نبود. می‌بایست در همان روز اول علامت بدهم که فضای فرهنگ و هنر و اندیشه تفاوت کرده است. ممنوع‌القلم‌ها آزاد شدند. کتاب‌های آماده توزیع از احمد شاملو و محمود دولت‌آبادی و هوشنگ گلشیری در همان پاییز و زمستان ۱۳۷۶ منتشر شد. کتابفروشی‌ها رونق گرفت. کتاب‌ها نشر مجدد پیدا کرد. اگر کتابی از نشر در نیمه دوم سال ۱۳۷۶ به دستتان رسید: تماشایی است. هم عناوین کتاب‌ها و نیز شمارگان. «هوای تازه» و «مدایح بی‌صله» و «در آستانه» و «کتاب کوچه» از شاملو که مانند گل‌های اطلسی در شعر «ترانه آبی» تشنه و در حسرت آب مانده بودند. با جریان هوای تازه دوم خرداد ۱۳۷۶ اطلسی‌ها باز و شاداب شدند و سر بالا گرفتند و فضای نشر و کتاب و رونق کتابفروشی‌ها! هیچ اتفاق سویی هم نیفتاد.

وقتی در خبرها دیدم که ۱۷ جلد از کتاب‌های احمد شاملو، از آثار منتشر نشده او توسط نشر چشمه منتشر شده است. از صمیم دل خوشحال شدم. چنانکه می‌دانید من در نقد نظر شاملو درباره فردوسی و شاهنامه ناشناسی احمد شاملو کتاب «گزند باد» را نوشته‌ام. افزون بر آن در «حضور حافظ» به نقد حافظ ناشناسی او پرداخته‌ام. اما انتشار همه آثار منتشر نشده او نشانه تدبیر و خردمندی است. بایست به خانم آیدا سرکیسیان و همکاران ایشان در تنظیم این مجموعه تهنیت گفت و نیز به نشر چشمه و البته به همکاران ارجمند در معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

ما بایست با تجربه‌هایی که گاه بهایی هنگفت برای آن پرداخته‌ایم، همین رویه تسامح و مدارا را ادامه دهیم. در جهان جدید به‌روشنی پیداست که عصر ممنوعیت و سانسور سپری شده است؛ بویژه در عصر اینترنت و فضای مجازی. اگر با سختگیری جلوی نشر کتابی گرفته شود، این سختگیری مانع نشر نمی‌شود، کتاب به شکل‌های مختلف به دست خواننده می‌رسد. بر جذابیت کتاب هم افزوده می‌شود. حقوق نویسنده و ناشر در این میان پایمال می‌شود و کتاب نیز با کیفیت نامناسب چاپ می‌شود. من خود در دوران وزارت و چه پیش و پس از آن خریدار کتاب‌های ممنوعه از دستفروش‌های روبه‌روی دانشگاه تهران بوده‌ام! در نامه استیضاح از تعدادی کتاب نام برده بودند که چرا ارشاد اجازه چاپ داده است، همان کتاب‌هایی که آقای حمید رضا ترقی نماینده محترم مشهد روی تریبون مجلس چیده بود. این ماجرا همچنان ادامه داشت. اما تجربه و ارزیابی تجربه امر دیگری است.

انسان‌های خردمند از تجربه خود بهره می‌گیرند و نابخردان از این تجربه‌آموزی به دور و بلکه بیگانه‌اند. ما می‌بایست به این نکته توجه داشته باشیم که نمی‌توان جامعه را تک‌صدایی و تک‌سلیقه‌ای اداره کرد. مدام معادله تک‌مجهولی حل کرد.

شاهدیم که غذاخوری‌ها انواع و اقسام غذاها را عرضه می‌کنند تا بتوانند از تنوع مشتری استفاده کنند. تنوع در ساحت اندیشه و نظر که پیداست چه گستره و ژرفا و ارتفاعی دارد. بهترین شیوه اداره جامعه اقناع جامعه است. فضای طرح نقد و نظر و اندیشه. همیشه هم اختلاف نظر وجود داشته و دارد و خواهد داشت. به تعبیر قرآن مجید:

وَلَوْ شَاءَ رَبُّک لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا یزَالُونَ مُخْتَلِفِینَ ﴿هود: ۱۱۸﴾

«و اگر پروردگار تو می‌خواست، قطعاً همه مردم را امت واحدی قرار می‌داد، در حالی که پیوسته در اختلافند.»

گویی سبک و سیاق جامعه نایکنواختی است! اگر همه انسان‌ها مثل هم بودند، مانند یکدیگر لباس می‌پوشیدند، مثل هم غذا می‌خوردند و شبیه هم می‌اندیشیدند و سخن می‌گفتند، تصور کنید چه زندگی کسالت‌بار مرگ‌زایی بشریت را نابود می‌کرد! جامعه‌ای پیشرفت می‌کند که اهل نظر به روایت حافظ بر کناره نروند:

شد آنکه اهل نظر بر کناره می‌رفتند
هزار گونه سخن در دهان و لب خاموش
به بانگ چنگ بگوییم آن حکایت‌ها
که از نهفتن آن دیگ سینه می‌زد جوش
(غزل ۲۸۳)

جوش دیگ سینه، مثل ویژگی ظروف مرتبطه در جامعه تسری پیدا می‌کند. جامعه‌ای که اهل نظرش با هزار سخن خاموش باشند، نمی‌تواند دوام بیاورد. از درون آسیب می‌بیند و مانند شوروی فرو می‌ریزد. در عصر طلایی و شگفت‌انگیز تمدن اسلامی که ایرانیان نقش کانونی در این تمدن‌سازی داشته‌اند، موقوفه‌هایی وجود داشت تا اهل نظری که مخالف بودند و یا حتی تکفیر شده بودند و یا به الحاد متهم بودند؛ بتوانند رساله خود را منتشر کنند! توجه دارید که در آن روزگار در بغداد در بیت‌الحکمه و یا در ربع رشیدی خواجه رشیدالدین فضل‌الله آثار ابوبکر رازی که متهم به انکار نبوت بود. آثار طبی و فلسفی او استنساخ می‌شد. حنین بن اسحاق مسیحی بود. تکفیر شده بود. مدتی هم زندانی بود موقوفه بیت‌الحکمه بغداد هم‌وزن کتاب‌هایش به او طلا می‌داد؛ تا متون فلسفی یونانی را ترجمه کند. خواجه رشیدالدین فضل‌الله بسیاری از کتاب‌های فلسفی و کلامی را که با حمله مغولان و فتوای فقیهان رسمی در معرض نابودی بود، نجات داد. در وقفنامه ربع رشیدی ردیف بودجه مخصوصی برای خطاطان و صحافان پیش‌بینی شده بود. کتاب‌های ابن کمونه که تکفیر شده بود در ربع رشیدی از همین بودجه نسخه‌نویسی شد و باقی ماند.

شریف مرتضی در قصیده‌ای ابواسحاق صابی را ستود! همان قصیده‌ای که در مجلس استیضاح مجلس پنجم به دادم رسید! چه اتفاقی افتاده است که شریف مرتضی شاعر و فقیه و عالم بزرگ شیعه و نقیب طالبیان و رئیس جامعه شیعیان بغداد، در سوگ فردی که مسلمان نبود چنان قصیده‌ای را سرود!؟ آن قصیده برای همیشه نشانه افتخار بر سینه تمدن و فرهنگ اسلامی است. در سوگ ابواسحاق سرود:

جَبَلٌ هَوی لَو خَرَّ فی البَحرِ اغتَدی
مِن وَقعِهِ مُتَتابِعَ الإزبادِ
ما کنتُ أَعلَمُ قَبلَ حَطِّک فی الثَّری
أَنَّ الثَّری یعلو عَلی الاتوادِ

کوهی از دانش، که اگر بر دریا فرود می‌آمد، از فرودش امواج دریا کف بر لب به جوش و خروش می‌آمد. پیش از مرگ تو گمان نمی‌کردم که خاک می‌تواند کوه‌های بلند را بپوشاند!

نشانی از فضا و افق باز دید

رئیس دفتر رئیس جمهور:

کاهش سهمیه‌های بنزین قطعی است

محسن حاجی میرزایی، رئیس دفتر رئیس جمهوری، درباره قیمت بنزین گفت: تفاوت قیمت بنزین با کشورهای اطراف زیاد شده است. تردیدی نیست که باید در وضعیت بنزین مداخله کنیم. بخشی از این مداخله به کاهش سهمیه‌ها برمی گردد. وقتی تولید در نتیجه جنگ کاهش پیدا کرده باید مصرف کاهش پیدا کند تا تولید متناسب با نیاز مصرفی باشد.

حاجی میرزایی گفت: در مورد سیاست‌های قیمتی که پیشنهاد شده نیز تردیدهایی وجود دارد و هنوز گزینه واحدی را نمی‌توانم اعلام کنم. اما می‌توانم اطمینان بدهم که هر تصمیمی با مردم در میان گذاشته خواهد شد.

او گفت: آن چیزی که قطعی است اینکه سهمیه‌ها بدون تغییر قیمت کاهش پیدا می‌کند اما کسی بیش از سهمیه بخواهد بنزین خریداری کند قیمت بالاتری خواهد داشت. این قیمت بالاتر قابل بررسی است و اگر دولت تصمیمی در این باره بگیرد اعلام خواهد شد.

ماهانه حدود ۸۵ همت بابت کالابرگ پرداخت می‌شود

رئیس دفتر رئیس جمهوری همچنین در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری یکشنبه شب با اشاره به هدفگذاری برای چهار حوزه حیاتی برق، گاز، آب و بنزین، توسط دولت گفت: تحقق این اهداف به‌صورت مستمر پایش و ارزیابی می‌شود تا با رصد دقیق عملکرد، امکان اصلاح مسیر نیز فراهم باشد.

حاجی میرزایی گفت: دولت از تنگنای معیشتی مردم آگاه است و هیچ‌گونه غفلتی در این زمینه وجود ندارد و همه تلاش خود را انجام می‌دهد تا این اتفاق نیفتد. این وضعیت، ریشه در عوامل متعددی دارد که باید یکی‌یکی بررسی و رفع شوند.

رئیس دفتر رئیس جمهوری تأکید کرد: برای نمونه، بسته شدن مسیرهای عادی ورود کالا و طولانی‌شدن مسیرهای جایگزین، هزینه‌های حمل‌ونقل و بیمه را تا سه برابر افزایش داده و در نهایت، قیمت تمام‌شده کالا را بالا برده است. دولت این واقعیت را می‌پذیرد و تمام توان خود را به‌کار گرفته تا با افزایش قدرت خرید مردم، فشار این گرانی‌ها را کاهش دهد. در این راستا، ماهانه حدود ۸۵ همت (هزار میلیارد تومان) صرفاً بابت کالابرگ پرداخت می‌شود. هرچند برخی از اقشار جامعه به این حمایت نیاز چندانی ندارند، اما دولت تصمیم گرفت این یارانه را به‌صورت عمومی پرداخت کند، زیرا تأثیر افزایش قیمت‌ها، گریبان‌گیر همه است.

وی ادامه داد: با این حال، دولت به‌خوبی می‌داند که دهک‌های پایین‌درآمدی، فشار بیشتری را تحمل می‌کنند و تلاش دارد با افزایش مبلغ کالابرگ، این فشار را جبران کند. ما متعهد شده‌ایم و این را قبول داریم و تلاش می‌کنیم منابع آن را فراهم کنیم.

او گفت: دولت تلاش دارد میزان کالابرگ برای بخشی از مردم را که نیاز بیشتری دارند، افزایش دهد. منابع درآمدی دولت آسیب دیده و ترمیم آن زمان می‌برد.

رئیس دفتر رئیس جمهوری اظهار کرد: ترمیم درآمدهای آسیب‌دیده کشور، فرآیندی زمان‌بر است، اما دولت با تمام ظرفیت در این مسیر گام برمی‌دارد. دولت نه از معیشت مردم غافل است و نه متوقف است. شاید بیشترین جلسات دولت، به موضوع معیشت اختصاص داشته باشد و آقای رئیس جمهوری همواره بر این اولویت تأکید دارند. هرچند بخشی از عوامل دست ما نیست، اما امیدواریم با بهبود شرایط، بتوانیم گره‌ها را بگشاییم.

حاجی میرزایی بیان کرد: تحولات اخیر بعد از جنگ رمضان و توافقات شکل‌گرفته ظرفیت‌های بزرگ ایران را در عرصه‌های دیپلماسی و قدرت ملی به‌خوبی آشکار ساخت. برای حفظ و تداوم این قدرت، نیازمند وحدت و انسجام ملی هستیم. همه باید در این مسیر متعهد باشیم و بدانیم که حفظ این دستاوردها، مستلزم همراهی و همدلی همه آحاد کشور است. دولت نیز متعهد شده و تلاش می‌کند تا منابع لازم را برای تحقق این اهداف فراهم آورد.